

Afrapportering: Behovsanalyse for maritim uddannelse på SDU PROJEKTNUMMER: 2025-060

Til Den Danske Maritime Fond

1. Baggrund

Syddansk Universitet (SDU) har længe ønsket at afklare behovet for maritime uddannelses- og efteruddannelsesstilbud, som kan understøtte den maritime sektors udvikling og sikre de kompetencer, som branchen får brug for i fremtiden. Uddannelsen er tænkt som en praksisnær, tværfaglig uddannelse med involvering af fagligheder fra alle fem fakulteter på SDU — Det Humanistiske, Det Naturvidenskabelige, Det Samfundsvidenskabelige, Det Sundhedsvidenskabelige samt Det Tekniske Fakultet.

SDU ansøgte derfor i 2025 Den Danske Maritime Fond om støtte til et projekt opdelt i tre faser:

- Fase 1: Gennemførelse af en grundlæggende behovsanalyse, der skal afdække, om der er tilstrækkeligt grundlag for at etablere en maritim uddannelse på SDU.
- Fase 2: Udvikling af uddannelsens indhold, herunder fastlæggelse af det faglige indhold, kursusstruktur og tilrettelæggelse.
- Fase 3: Rekrutteringsprocessen, hvor uddannelsen markedsføres og de første studerende/kursister rekrutteres.

Fonden bevilgede støtte til gennemførelsen af projektet. Det blev aftalt at fase 2 og 3 kun skulle igangsættes, hvis behovsanalysen dokumenterede et reelt behov i det maritime erhverv samt en positiv vurdering af uddannelsens relevans.

Behovsanalysen (fase 1) er nu gennemført i perioden november 2025 til april 2026. Denne rapport afrapporterer kort resultaterne af analysen.

Den endelige behovsanalyse er vedhæftet.

2. Gennemførelse af behovsanalysen

Analysen er baseret på interviews og dialog med et bredt udsnit af det maritime erhverv og dets aftagere, herunder de maritime skoler (SIMAC, Martec, Fredericia Maskinmesterskole, Aarhus Maskinmesterskole, Teknika/KMS og Vinnuháskúlin), rederier (Mærsk, Hafnia, DFDS), danske værfter (Ørskov, Karstensen, Søby, Fayard), Søfartsstyrelsen, samt en række øvrige aktører såsom Danske Maritime, Danske Rederier, Søfartens Ledere, Dansk Offshore, Odense Maritime Technology og det faglige maritime ingeniørnetværk under IDA Maritime.

Aftagerne er blevet spurgt til interesse for uddannelsestype (herunder erhvervskandidat og enkeltkurser), foretrukken undervisningsstruktur (online, blended eller on-site) samt fagligt indhold og forventet studentertilgang.

3. Hovedkonklusioner

Behovsanalysen dokumenterer et klart og voksende nationalt behov for fleksible maritime efteruddannelsesstilbud, særligt inden for digitalisering, grøn omstilling, arbejdsmiljø, sikkerhed og maritim lovgivning. Analysens væsentligste konklusioner er:

- Der er betydelig og bred interesse på tværs af sektoren for enkeltkurser og tematiske efteruddannelsesforløb.
- Efterspørgslen efter en fuld erhvervskandidatuddannelse er til stede, men vurderes ikke tilstrækkelig i sig selv til at bære en sådan uddannelse økonomisk.

- Der er klar præference for fleksible undervisningsformer — online (asynkront) og blended forløb — der gør det muligt for sejlene personale og andre i fuldtidsbeskæftigelse at deltage.
- SDU vurderes at stå fagligt og institutionelt stærkt til at udfylde dette hul i markedet, i kraft af universitetets brede og veletablerede maritime forskningsmiljø på tværs af alle fem fakulteter.

På den baggrund er analysens samlede konklusion, at en fuld maritim erhvervskandidatuddannelse ikke anbefales som første skridt, da grundlaget ikke vurderes tilstrækkeligt til at sikre økonomisk bæredygtighed. Til gengæld peger analysen entydigt på et solidt og voksende behov for efteruddannelse i mere fleksible formater.

4. Vejen frem

Behovsanalysen er fremlagt for uddannelsesledelsen på Det Tekniske Fakultet, som finder resultaterne interessante. Fakultetet er dog i øjeblikket stærkt præget af implementeringen af kandidatreformen, og ledelsen har derfor valgt at udskyde den endelige beslutning om, hvordan et maritimt efteruddannelsesstilbud skal organiseres.

Initiativet er ikke opgivet. Blandt de muligheder, der fortsat drøftes, er en maritim profil på SDUs ingeniøruddannelser, et fynsk efteruddannelsesforløb samt specialudviklede kurser til medarbejdere i branchen. Herudover udbyder SDU allerede i dag en række kurser på tværs af alle fem fakulteter, som er relevante for den maritime sektor. De kan tages via Åben Uddannelse til en beskeden deltagerbetaling og kan dermed allerede nu understøtte erhvervet, myndighederne og de maritime uddannelsesinstitutioner.

Da der endnu ikke kan fastlægges et tidspunkt for et struktureret maritimt uddannelsesinitiativ, søger SDU ikke om midler til fase 2 og 3, og vi foreslår, at projektet afsluttes med fase 1. Behovsanalysen udgør et solidt grundlag, som SDU vil bygge videre på, når rammerne er til stede. Vi vil gerne takke Den Danske Maritime Fond for støtten, som har givet os et værdifuldt og veldokumenteret indblik i sektorens behov.